

Nieuwe studie:

22 maatregelen voor een belastingverschuiving waardoor werk meer loont en de zorg houdbaar blijft

Onderzoeksrapport onafhankelijke denktank Ex'tax laat zien hoe de taxshift van arbeid naar groene belastingen werkt

DEN HAAG, 6 november 2023 – ‘Werk moet lonen.’ Vrijwel alle verkiezingsprogramma’s noemen dit doel expliciet. De zogenaamde ‘taxshift’, verschuiving van lasten van arbeid naar vervuiling en verbruik, brengt dit doel dichterbij. De nieuwste studie van de onafhankelijke Nederlandse denktank The Ex’tax Project presenteert 22 maatregelen die de lasten op arbeid significant verlagen voor werknemers en werkgevers. Daardoor houden huishoudens netto meer over van hun inkomen. Werkgeverschap gaat meer lonen. Juist in een vergrijzende samenleving en een krappe arbeidsmarkt is een eerlijker speelveld voor arbeidsintensieve sectoren zoals de zorg en duurzame bouw zeer urgent.

Werk moet lonen, maar hoe dan?

Ex’tax doet al veertien jaar onderzoek naar de taxshift en hoe een budget-neutrale verschuiving van belastingen in de praktijk kan werken. In ‘Werk moet lonen’ focust de denktank op de arbeidskant van de taxshift. De studie geeft concrete handvatten voor verlaging van de loon- en inkomstenbelasting en sociale premies die afgedragen worden door werknemers en werkgevers. De voorstellen van de invloedrijke denktank werden al opgepakt door de kabinetten Rutte III en IV, en de principes ‘werk moet lonen’ en ‘de vervuiler betaalt’ zijn te vinden in het overgrote deel van de verkiezingsprogramma’s. Ex’tax staat genoemd in de Miljoenennota 2024 en demissionair staatsecretaris Marnix van Rij zei in December 2022 bij het belastingcongres van de Europese Commissie: *‘Ik hoorde 13 jaar geleden voor het eerst over het Ex’tax initiatief, en toen dacht ik nog dat het erg futuristisch was. Nu, 13 jaar later ligt er een routekaart voor beleidsmakers. En zonder politieke kleur. Dat betekent niet dat je alles over moet nemen, maar er is een visie, er is een lange-termijn strategie en een hele set van instrumenten.’* De Vereniging van Nederlandse Banken noemde in oktober de Ex’tax benadering een vereiste voor versnelling van de circulaire economie.

Voorbeeldpakket maatregelen voor lastenverlichting en optimale sociale impact

Het voorbeeldpakket maatregelen in deze nieuwe studie geeft voor elk van de componenten van de wig (het verschil tussen de loonkosten van de werkgever en het netto-inkomen van de werknemer) weer hoe deze verlaagd kan worden. Daarnaast zijn concrete maatregelen opgenomen voor verdere vereenvoudiging van het stelsel, kansen om meer zekerheid en voorspelbaarheid te geven aan burgers en bedrijven, investeringen in om- en bijscholing en de Belastingdienst, stappen in de richting van gelijke fiscale behandeling van werknemers en zelfstandigen en meer transparantie op het gebied van werkgeverschap. Tot slot zijn

suggesties opgenomen met betrekking tot de rol van Nederland in de EU. Het pakket houdt expliciet rekening met de termijn waarop maatregelen te implementeren zijn, met het oog op technische en juridische barrières. De studie is mogelijk gemaakt door Goldschmeding Foundation voor Mens, Werk en Economie.

Voorgestelde maatregelen voor deze verlaging zijn onder meer:

- Voetvrijstelling voor inkomstenbelasting en sociale premies.
- Inkomstenbelasting verlagen via aanpassingen fiscale regelingen woningbezit.
- AOW-premie verlagen door afschaffing maximum premieloon en premievrijstelling AOW-ontvangers.
- Zorgverzekeringswet inkomensafhankelijke bijdrage (Zvw-IAB) verlagen.
- Premies werknemersverzekeringen verlagen.
- Loondoorbetaling bij ziekte deels uit algemene middelen financieren.

Sleutelrol belastingen voor houdbare zorg

Belastingen spelen een sleutelrol in de keuzes die werkgevers maken bij het leveren van hun producten en diensten. Arbeidsintensieve sectoren hebben in het huidige belastingstelsel een competitief nadeel door hoge lasten op arbeid. De komende jaren wordt bijvoorbeeld een explosieve kostenstijging verwacht in de zorg. Dit komt vooral door oplopende personeelskosten. Het verlagen van de arbeidslasten kan daarom bijdragen aan het houdbaar en betaalbaar houden van het zorgstelsel.

Over The Ex'tax Project

The Ex'tax Project onderzoekt sinds 2009 de mogelijkheden om belastingen in lijn te brengen met de doelen van de circulaire en inclusieve economie. De organisatie werkt samen met diverse partijen uit het bedrijfsleven, overheden en de maatschappelijke sector in Nederland en daarbuiten.

www.ex-tax.com

Voor meer informatie:

Peter Gersen

Vice President, The Ex'tax Project

peter@extax.nl

www.ex-tax.com

06 - 523 86 124